

Norges teknisk-naturvitenskapelige
universitet
Institutt for datateknologi og
informatikk

TDT4102 Prosedyre-
og objektorientert
programmering
Vår 2019

Øving 6

Frist: 2020-02-21

Mål for denne øvingen:

- Lese fra og skrive til filer
- Strømmer (streams)
- Assosiative tabeller (map)

Generelle krav:

- Bruk de eksakte navn og spesifikasjoner gitt i oppgaven.
- Teorioppgaver besvares med kommentarer i kildekoden slik at læringsassistenten enkelt finner svaret ved godkjenning.
- 70% av øvingen må godkjennes for at den skal vurderes som bestått.
- Øvingen skal godkjennes av stud.ass. på sal.
- Det anbefales å benytte en programmeringsomgivelse (IDE) slik som Visual Studio Code.

Anbefalt lesestoff:

- Kapittel 10, 11, 21.6.1 og B.7 i PPP

1 Lese fra og skrive til fil (15%)

a) Les ord fra brukeren og skriv de til en fil.

Definer en funksjon som lar brukeren skrive inn ord på tastaturet (`cin`) og lagrer hvert ord på en separat linje i en tekstfil. Lagre hvert ord i en `string` før du skriver det til filen og la ordet «quit», avslutte programmet. *Hint: du kan lese om hvordan man leser fra fil, og skriver til fil i kapittel 10 i læreboken*

b) Linjenummer.

Definer en funksjon som leser fra en tekstfil, og lager en ny fil med den samme teksten og har linjenummer som første tegn i hver linje. Sørg for at programmet ditt sjekker for vanlige feil som at filen ikke eksisterer. *Hint: å lese en hel linje av gangen sparer mye arbeid og viser tydelig hva intensjonen er, framfor å lese en linje ord- eller tegnvis og sjekke for linjeskift. Se forelesningsnotater, kap. 11.5 og Appendix B.7.*

Nyttig å vite: filstier

Filstier forklarer hvor på datamaskinen noe er lagret. Ta for eksempel `Øving6.pdf`. Når du allerede er inne i dokumentmappen, så er "`Øving6.pdf`" en relativ filsti (eller filnavn) for dette PDF-dokumentet. Den er relativ fordi den beskriver hvor "`Øving6.pdf`" er i forhold til dokumentmappen. Den er bare rett om vi allerede er inne i dokumentmappen. En filsti som alltid er korrekt kalles en absolutt filsti.

For å beskrive hvor en fil befinner seg uavhengig av hvor vi måtte befinne oss akkurat nå, så må vi bruke en absolutt filsti. Den sier alltid hvor en fil befinner seg i forhold til et fast sted (en disk/stasjon i Windows, eller rotkatalogen, `/`, på Mac).

I Windows ser en absolutt sti typisk ut som

`"C:\Users\bjarne\Mine Dokumenter\Øving6.pdf"`,

i MacOS er den typisk `"/Users/bjarne/Dokumenter/Øving6.pdf"`.

Merk at i C++ er `\` en spesialkarakter, så hvis du prøver å bruke den direkte i en filsti vil du få feil. Vi løser dette med å enten bruke `\\` som tolkes som en enkelt skråstrek, eller bruke vanlig fremoverskråstrek (`/`) som C++ oversetter til bakoverskråstrek for oss.

Generelt kan det være lurt å unngå filstier som inneholder spesielle tegn som f.eks. `æøå`.

Når du skal åpne og lagre filer i koden din så kan du velge om du vil bruke absolutte eller relative stier. Hvis du bare skriver et filnavn, eksempelvis `"testfil.txt"`, så er dette en relativ sti. Programmet ditt vil da forvente at filen befinner seg i samme mappe som programmet selv blir kjørt fra. Filer som du lagrer i programmet vil også havne der når du benytter en relativ sti.

Du kan enkelt legge til filer som skal brukes i prosjektet ved å putte dem i prosjektmappen (altså der `main.cpp` og resten av kodefilene ligger). Prosjektmappa kan på Windows finnes ved å høyreklikke på en fil i prosjektet og velge *Reveal in Explorer*, eller på mac med *Reveal in Finder*.

Nye filer kan i VS Code legges direkte inn ved holde musepekeren over Explorer-vinduet og velge *New File* .

2 Lese fra fil: tegnstatistikk (15%)

I denne deloppgaven skal du lese fra en tekstfil og lage statistikk over bokstavene. For å teste programmet ditt trenger du en tekstfil som inneholder en passende mengde vanlig tekst (minst noen få linjer). Bruk hvilken som helst tekst du vil, eller lag en ny tekstfil med programmet du skrev i del 1.

a) Tegnstatistikk i en fil.

Programmet skal telle antall bokstaver i filen og hvor mange ganger hver bokstav forekommer. Du kan begrense antall forskjellige bokstaver du teller til normale engelske bokstaver (a-z) og du kan også forenkle oppgaven ved å konvertere alle bokstavene til små bokstaver med `tolower(char)`.

Test funksjonen med den utdelte filen `"grunnlov.txt"`. Filen inneholder Norges grunnlov som ble undertegnet 17. mai 1814. For at du skal kunne verifisere at programmet virker riktig er løsningsforslagets utskrift vist under.

*Hint: Du kan løse denne oppgaven ved å bruke en **vector** med lengde lik antall forskjellige bokstaver. Hvis du for eksempel tar inn bokstaven 'e', kan du inkrementere elementet i tabellen på posisjon 'e' – 'a' (`characterCount['e'-'a']`). Pass på at du ikke går utenfor grensene til **vector**en.*

*Denne oppgaven kan også løses ved bruk av et **map**, se kapittel 26.1 i læreboken.*

Statistikk fra `grunnlov.txt` for tegn a-z:

a: 1923	b: 353	c: 131
d: 1768	e: 4569	f: 709
g: 1355	h: 523	i: 1658
j: 149	k: 538	l: 1433
m: 867	n: 2198	o: 1264
p: 225	q: 2	r: 2230
s: 1863	t: 2145	u: 320
v: 522	w: 13	x: 9
y: 108	z: 6	

3 Map: Emne katalog (30%)

Emner ved NTNU har alltid en emnekode og et emnenavn, for eksempel TDT4102 og Prosedyre- og objekt-orientert programmering. Vi ønsker i denne oppgaven å lage en klasse som kan inneholde en relasjon mellom disse to verdiene slik at vi kan holde styr på alle de forskjellige emnene her på NTNU. Dette kan gjøres ved å benytte **map**.

Nyttig å vite: **friend**

Nøkkelordet **friend** gjør det mulig for andre funksjoner og klasser å få direkte tilgang til private medlemmer av klassen.

Merk at **friend** kun kan brukes i en klassedeklarasjon. Hvis en funksjon skal være **friend** av en klasse må det være en deklarasjon av funksjonen i klassedeklarasjonen med ordet **friend** foran. Se deloppgave a) for hvordan det ser ut for utskriftsoperatoren i denne oppgaven.

a) Deklarer klassen **CourseCatalog**.

Klassen skal inneholde emnekode og emnenavn i et `map<string, string>`. Medlemsfunksjoner som skal deklarerer:

- `friend ostream& operator<<(ostream&, const CourseCatalog&)` – skriv ut alle emnekode med tilhørende emnenavn.

- Du må selv avgjøre hvilke parametere funksjonene potensielt skal defineres med, de tomme parantesene er der bare for å indikere at det er funksjoner.

For å se en oversikt over operasjoner som kan utføres på `map` er kapittel B.4.7 et fint sted å starte. Disse operasjonene er definert for alle beholdere, som f.eks. `vector` og `map`. Du kan lese om overlasting av « operatoren i kapittel 10.8 i læreboken.

Lag en funksjon som legger til emnene *TDT4110 Informasjonsteknologi grunnkurs*, *TDT4102 Prosedyre- og objektorientert programmering* og *TMA4100 Matematikk 1*. Skriv så ut en oversikt over emnene.

Emnet TDT4102 blir som oftest bare kalt for «C++» blant studentene. Legg til en linje som oppdaterer emnenavnet til TDT4102 (vha. `addCourse()`) i testfunksjonen du lagde i forrige oppgave (uten å fjerne kurset først). Hva skjer?

Det finnes to metoder for å legge til verdier i et `map`: `operator[]` og medlemsfunksjonen `insert()`. Eksperimenter med de ulike metodene i `addCourse()`. Endrer oppførselen til funksjonen seg? Har du en forklaring på hva som skjer?

Et problem med implementasjonen er at alt som legges inn vil bli slettet hver gang programmet lukkes og må legges til igjen ved oppstart. Lag derfor en medlemsfunksjon som laster inn informasjonen fra en tekstfil og en medlemsfunksjon som lagrer informasjonen til en tekstfil.

Formatet på dataen du lagrer bestemmer du selv. Du kan f.eks. bruke formatet som du allerede har brukt i den overlastede utskriftsoperatoren. Å separere ulike elementer med spesialtegn gjør det lettere å lese, bl.a. ', ', ';' eller '|' er ofte brukt.

I denne oppgaven skal filen "temperatures.txt" leses. Filen inneholder maksimum- og minimumtemperatur for hvert døgn i perioden 3. februar 2018 - 3. februar 2019.

- a) **Definer typen Temps.** En type er enten en struct eller en klasse. Velg det du mener er mest hensiktsmessig. **Temps** skal holde to flyttalsverdier: max og min. Disse verdiene representerer en linje i filen og ett døgn med måledata.

Denne funksjonen overlaster `>>`-operatoren. Oppgaven dens er å hente informasjon fra en `istream` og skrive den til vår type `Temps`.

3.14 -4.0

```
ifstream temp_file{"temperatures.txt"};
Temps t;
temp_file >> t; // t.max = 3.14, t.min = -4.0
```

- c) **Les Temps fra fil.** Les alle temperaturene fra filen og lagre dem som Temps-objekter i en vector.

5 Lesing av temperaturdata og plotting av graf (20%)

Visualiser temperaturdataene du har lest fra filen med enkel grafikk. Bygg på eksempler fra forelesning og ved å følge fremgangsmåten i kap. 15.6 i PPP.

Løsningsforslaget til denne oppgaven er nesten helt lik fremgangsmåten som er gjennomgått i kapittel 15.6 og produserer grafikken som vises i figuren under.

Følgende objekter er brukt:

- Grafene er `Open_polyline`-objekter, et objekt for hver graf.
- Det er to `Axis`-objekter (x- og y-aksen).
- Det er fem separate `Text`-objekter som beskriver målemerkene (-20, -10, 0, 10, 20) på y-aksen.
- To `Text`-objekter for å tegne rød og blå tekst (Max og Min).

